

METODOLOGIA

L'anuari 2019 incorpora una selecció de les dades més rellevants dels baròmetres del CIS al llarg d'aquest any. L'apartat dedicat a «Percepcions sobre la situació econòmica i política» inclou preguntes comunes dels diversos baròmetres que tracten aquesta temàtica, tant des d'un punt de vista retrospectiu com prospectiu. En l'apartat denominat «Valoració del govern i l'oposició» poden revisar-se les avaluacions que les persones entrevistades fan del govern i l'oposició en els baròmetres de gener, febrer, juliol i setembre, on s'han inclòs aquestes valoracions. A més, aquest capítol conté la comparació de les puntuacions en l'escala de valoració de líders polítics nacionals, en baròmetres diferents. La resta d'apartats representa una selecció de les preguntes de cada monogràfic mensual. Per a dur-ho a terme, s'ha buscat un equilibri entre la rellevància de cada indicador i la quantitat de preguntes triades d'aquest mes. No obstant això, de vegades, l'elecció d'algunes preguntes de bateria ha requerit la dedicació d'un espai més gran.

La presentació de les dades referides a cada pregunta intenta mantenir una estructura similar dins de cada capítol. Així, els blocs dedicats a «Percepcions de la situació econòmica i política», i «Valoració del govern i l'oposició», incorporen l'evolució longitudinal anual d'aquestes opinions amb un gràfic representatiu de les respostes, mensualment o trimestralment.

D'altra banda, els blocs temàtics mensuals mostren les freqüències marginals (o mitjanes, segons el cas) per a cadascuna de les preguntes seleccionades, acompanyades també d'un gràfic específic. Aquests gràfics representen, en la majoria dels casos, el percentatge de cada opció de resposta sobre un eix de 0% a 100%. No obstant això, en algunes preguntes concretes, com ara la valoració mitjana dels líders polítics, aquesta representació s'ha ajustat a una escala amb límits inferior i superior, propers a les dades per garantir-ne la visibilitat (de 0 a 5), donada la proximitat d'aquests valors.

S'ha procedit a una denominació representativa del contingut de les taules incloses, que fa referència al mes o al bloc temàtic al qual pertanyen per facilitar-ne la identificació. Així, per exemple, la primera taula referida del bloc «Percepcions sobre la situació econòmica i política» s'anomena «Taula SIT1», la primera taula del bloc «Valoració del govern i l'oposició» és identificada com a «Taula POL1», la primera taula del baròmetre del mes de febrer es denomina «Taula F1», i així successivament per a la resta de mesos. Aquestes taules transcriuen literalment la pregunta i les categories de resposta del qüestionari original.

Seguidament es mostren taules d'encreuaments de variables amb els indicadors sociodemogràfics i polítics més habituals oferts pel CIS als usuaris i a les usuàries: sexe, edat, estat civil, educació, situació laboral, classe social, ideologia, record de vot, religió i hàbitat. Algunes de les variables incloses han estat recodificades, o transformades, amb l'objectiu de facilitar la lectura i interpretació de les dades que, en termes generals, són calculades per a cada categoria dels indicadors esmentats (en percentatges de fila).

En algunes taules, per facilitar-ne la comparació, s'hi mostren determinades opcions de resposta i, al costat del percentatge, el nombre de persones que responen (n).

Les variables edat, estat civil i classe social mantenen les mateixes categories que el CIS facilita per als diversos estudis a través del seu lloc web. No obstant això, educació, situació laboral, ideologia, record de vot, religió i hàbitat s'hi han recodificat de manera diferent per presentar una taula de resultats més sintètica.

L'edat incorpora els intervals següents: «Fins a 24 anys», «De 25 a 34», «De 35 a 44», «De 45 a 54», «De 55 a 64» i «65 anys o més». En la variable ideologia s'han mantingut els valors intermedis «5» i «6» sense agrupar, i s'hi han agrupat la resta de valors: a l'esquerra, els valors «1-2», «3-4», i a la dreta, els valors «7-8» i «9-10».

Les categories de la grandària d'hàbitat s'han identificat de la manera següent: els municipis menors de 10.000 habitants, com a «Poble o ciutat petita»; de 10.001 a 100.000 habitants, com a «Ciutat mitjana»; de 100.001 a 1.000.000 d'habitants, com a «Ciutat gran»; i més d'1.000.000 d'habitants, com a «Gran nucli urbà».

Per a la creació de les variables educació, religió, classe social i record de vot, s'hi ha utilitzat una combinació de preguntes. En el cas de l'educació, es combina la pregunta de si ha anat o no a l'escola amb la pregunta que mesura el nivell és elevat dels estudis que s'han cursat, per generar les categories següents: «Primària o menys», «F.P. inicial i educació secundària», «FP de grau mitjà», «Batxillerat», «FP de grau superior», i «Universitat».

La variable religió integra la definició en matèria religiosa amb la freqüència de la pràctica religiosa, de manera que crea tres categories: «Creient practicant» (comprèn catòlics i creients d'una altra religió que assisteixen a missa o a altres oficis religiosos gairebé tots els diumenges i els festius i diverses vegades a la setmana), «Creient no practicant» (catòlics i creients d'una altra religió que assisteixen alguna vegada al mes, diverses vegades a l'any, gairebé mai o mai a missa o a altres oficis religiosos), i «Agnòstic/Agnòstica, ateu/atea, no creient».

Pel que fa a record de vot, es combina la pregunta de si va anar a votar o no a les últimes eleccions amb la pregunta de quin partit va votar, i es tenen en compte, per a cada mes, els partits i les agrupacions polítiques presentades en la convocatòria electoral prèvia. En aquest sentit, la referència són els partits presentats a les eleccions generals de juny de 2016 (per als baròmetres de gener i febrer) i les eleccions d'abril de 2019 (per a maig i els baròmetres següents). La variable generada identifica els partits més votats, i la resta s'agrupen en la categoria «Altres partits». Al costat dels partits apareixen les categories «No tenia edat», «En blanc», «No va votar» (que reuneix les respostes: va anar a votar però no va poder fer-ho, no va anar a votar perquè no va poder, va preferir no votar, i vot nul), «No tenia dret a vot», «No ho recorda», i «N.C.».

D'altra banda, la variable classe social es crea a partir de les respostes de les persones entrevistades a diverses preguntes: cap de família o sustentador principal, situació laboral, ocupació, situació professional i branca d'activitat, segons la codificació de la CNO 2011 i la CNAE 2009 per a l'ocupació i l'activitat, respectivament.. Les cinc categories d'aquesta variable són: «Classe alta/mitjana-alta» (agrupa professionals i tècnics, directius i directives i quadres mitjans), «Noves classes mitjanes» (assalariats i assalariades no manuals), «Velles classes mitjanes» (empresaris i empresàries, autònoms i autònomes i agricultors i agricultores), «Obrers i obreres amb qualificació» (manuals qualificats, capatassos i artesans i artesanes), «Obrers i obreres sense qualificació» (Obrers i obreres de la indústria i els serveis, i jornalers i jornaleres del camp).

Les categories de resposta «No sap (N.S.)» i «No contesta (N.C.)» de les variables explicatives —d'encreuament— únicament es presenten a les taules en aquells casos en els quals aquesta xifra té sentit propi. Així, «N.S.» i «N.C.» s'hi han mantingut, ja que presenten la ideologia política; «No recorda» i «N.C.» en el record de vot; i «N.C.» en la variable religió, però en els altres casos (sexe, edat, estat civil, educació, situació laboral i classe social) no s'hi inclouen pel

seu caràcter residual (l'ANNEX 3 conté la distribució de les variables i el nombre de casos de cada baròmetre).

D'altra banda, s'hi ha especificat, en el cas que així fos recollit en el disseny del qüestionari, si es tractava d'una «Resposta espontània» proporcionada per la persona entrevistada en formular-li la pregunta i, en altres ocasions, si es tractava d'alguna categoria que el entrevistador o l'entrevistadora tenia la instrucció de no oferir com a opció de resposta predeterminada, i en aquest cas, al costat d'aquesta categoria apareix «NO LLEGIR». Tal és el cas de la categoria «No escau», ja que no representa una resposta pròpiament dita, sinó que la persona entrevistadora classifica aquells casos en els quals, per la situació personal de la persona entrevistada, no s'aplica la pregunta.

El fet que algunes de les categories dels diversos indicadors no estiguin molt presents entre les respostes de les persones entrevistades, unit al fet que la mostra total es reparteix entre els grups generats a partir de l'estratificació de les variables d'encreuament, obliga a cridar l'atenció sobre les limitacions que imposa a la interpretació dels percentatges. Per això hi ha, entre parèntesi, el nombre de persones (n) que respon per categoria o en conjunt a aquesta pregunta.

La informació que s'hi proporciona respecte a les preguntes seleccionades és, de vegades, parcial, amb la finalitat de facilitar la lectura. Així, per exemple, les opcions de resposta «Molt» i «Bastant», utilitzades en algunes preguntes de bateria per capturar tant una freqüència com un grau d'acord, han estat agrupades en l'opció «Molt + Bastant», i s'hi han descartat la resta d'opcions de resposta («Poc» i «Res»). En altres casos, s'hi han agrupat categories de resposta quan el resultat s'ha considerat rellevant, o amb la finalitat de resumir i facilitar-ne la comparació, com és el cas, per exemple, de la pregunta sobre “Grau de suport a mesures per fomentar el lloguer”, on s'agrupen dues opcions de resposta («Molt a favor + A favor»).

En general, es tracta de presentar el resultat més significatiu d'aquesta mena de preguntes, de manera que, a vegades, s'hi incorpora una sola dada. És el cas del capítol titulat «Opinió pública i política fiscal», en el qual només es mostra la categoria «Molt pocs» en la pregunta relativa als «Recursos destinats als diversos serveis públics».

D'altra banda, , en el cas de les escales del 0 al 10, quan no es tracta de preguntes en bateria, s'ha procedit a l'agrupació de categories per facilitar-ne la lectura: «0-2», «3-4», «5», «6-7» and «8-10». A més, algunes taules mostren resultats de dues o tres preguntes del mateix qüestionari amb contingut complementari o similar, agregades en una única taula.

Al llarg del document hi ha preguntes denominades de resposta múltiple que representen, de manera agregada, les respostes de cadascuna de les persones entrevistades a un llistat d'opcions. Aquestes preguntes tenen la característica que el (n) representa, a diferència de la resta de preguntes, la totalitat de respostes en lloc de la totalitat de persones que les han respost. L'entrevistador o l'entrevistadora marca totes les respostes esmentades per la persona entrevistada i, per això, la suma dels percentatges de columna és superior a 100.

L'annex d'aquest anuari ofereix les fitxes tècniques corresponents a cadascun dels baròmetres que el conformen, les preguntes seleccionades per a cada baròmetre, i la distribució de freqüències i el nombre de casos de les variables explicatives.